

Synspunkt

17 nye mål for verden

Af: Christian Juhl, udviklingspolitisk ordfører for Enhedslisten, pt. FNs generalforsamling

Man skulle være et skarn, hvis ikke man glæder sig over, at FN med meget stor sandsynlighed om få dage vedtager [17 nye mål](#) for en mere retfærdig og bæredygtig verden.

Jeg er selv så heldig at være til stede i New York lige nu, hvor målene vedtages. Beslutningen vil med rette blive modtaget med stor glæde over hele kloden.

De nye mål for de næste 15 år tager både fat på fattigdommen, uligheden, sulten, konflikterne og krigene, den manglende uddannelse og behovet for en bæredygtig udvikling. De bygger videre på de 7 mål, som FN vedtog i 2000. Alle målene er ikke nået, men vi er godt på vej.

De nye verdensmål er store og vidtgående. Det er ikke gjort med en beslutning på FNs generalforsamling.

Efter beslutningen skal der laves mål i landene og der skal sikres opfølgning og muligheder for løbende at måle på resultaterne, hvis ikke det skal ende i pæne ord.

Og alle landene skal med, hvis planen skal lykkes.

Ulige fordeling

Der er grund til at vi i denne proces at stille hinanden et par spørgsmål.

Hvorfor er fattigdom og ulighed egentlig opstået ?

Hvorfor sikrede de sidste 500 års globalisering af økonomien, siden Columbus tog af sted for at erobre verden, ikke en mere lige fordeling af rigdommen, der undervejs blev skabt ?

Alt tyder på, at magtforholdene mellem landene og jagten på først billige råvarer og senere billig arbejdskraft var den væsentligste drivkraft.

I denne jagt blev der brugt mange brutale og inhumane midler – opbygning af imperier, slaveri, krige og kolonisering.

I vore tid er nogle af disse metoder afskaffet. Men de er afløst af andre, og på overfladen mere pæne metoder, nemlig handelsaftaler, gældsættelser og strukturelle økonomiske programmer. Krige, både militære og økonomiske, bruges stadig. Effekten er også i dag udbytning, fattigdom, sult, sygdom og ulighed. Og helt aktuelt et meget stort antal flygtninge. Effekten er også, at de, der har mest brug for udvikling, hindres i at få den.

Alt tyder på, at fattigdom og ulighed ikke alene er fravær af handling i de enkelte lande. Det er også accepten af magtkoncentrationer og enorme økonomiske interesser. De skal nedbrydes, før verden kommer i balance, både socialt, økonomisk og miljømæssigt.

Vækst

I de nye verdensmål nr. 8 står der, at målet er at sikre 7 % vækst i de mindst udviklede lande. Logikken er tilsyneladende, at hvis økonomisk vækst generer flere penge, og årsagen til fattigdom er mangel på penge, ja så må økonomisk vækst være vejen til at udrydde fattigdom.

Den global BNP er siden 1990 vokset med mere end 250 %, samtidig med at antallet af mennesker, der lever for mindre end 5 USD pr. dag, er steget.

95 % af væksten går til de rigeste 40 pct. 7 ud af 10 bor i dag i lande, hvor uligheden er steget gennem de seneste 30 år.

Store dele af den økonomiske vækst er blind for sociale og miljømæssige hensyn og udfordrer direkte vores fortsatte overlevelsesmuligheder på kloden.

Nogle har peget på at vi har brug for et flerdimensionelt begreb til at beskrive forholdene. Et nyt BNP – begreb der ikke blot måler ændringer i økonomi ?

Gid at måleresultaterne i de nye verdensmål vil rette op på denne afgørende mangel. Ellers forbliver vi alt for retningsblinde.

Hvem er den generøse part ?

For hver krone som gives i udviklingsbistand til syd, trækkes der 18 kroner ud via ensidige handelsaftaler, betaling af gæld, som landenes befolkninger ikke selv har skabt, skatteunddragelser, skattely og korruption. Det er bestemt ikke den rige del af verden, der er den generøse part.

Tal fra [Credit Suisse](#)s årlige formueopgørelse viser, at den rigeste 1 procent, nu råder over hele 43 procent af verdens rigdomme. Til sammenligning råder de 80 procent fattigste mennesker kun over 6 procent af verdens rigdomme. Endnu værre står det til, hvis man alene ser på den absolut mest velhavende elite. Den britiske [udviklingsorganisation Oxfam](#) har i en rapport opgjort, hvordan de 85 rigeste mennesker tilsammen nu ejer lige så meget som de fattigste 3,5 milliard mennesker.

Udviklingsbistanden slår ikke til

Det er nødvendigt at gøre noget ved magtforholdene og de årsager, der har skabt uretfærdigheden og den manglende bæredygtighed i verden.

Udviklingsbistand er ikke det grundlæggende opgør med de politisk-økonomiske strukturer, som kræves for at stoppe en snæver global elite i at berige sig på det fattige flertals bekostning.

Motiverne bag den nødvendige politik er således først og fremmest international solidaritet og den internationale og fælles kamp for en verden uden politisk og økonomisk ulighed, hvor udviklingsbistand derfor ikke længere er nødvendig.

1 procent

Det betyder ikke, at udviklingsbistand ikke gavner. Den kan være et væsentligt bidrag til at bekæmpe fattigdom, fremme demokrati og styrke folkelige organisationer i at gennemsatte deres rettigheder.

Dansk udviklingsbistand – i overensstemmelse med loven for dansk udviklingssamarbejde fra 2011 – har mulighed for at yde et væsentligt bidrag til at bekæmpe fattigdom og ulighed. Dette fokus skal styrkes i den danske bistand.

Det var direkte flovt at vi har en dansk regering der skærer alvorligt i den danske udviklingsbistand netop i det år hvor FN's generalforsamling sætter nye og visionære mål.

De rige landes bistand bør sættes op til mindst de 0,7 pct af BNI, som landene for mange år siden har lovet.

Den danske bistand bør øges til 1% af BNI uden at medregne udgifter til asyl. Vi er et af verdens rigeste lande. Vi har råd til det.

En naturlig finansiering af en gradvis øgning af bistanden ville f.eks. være at skære tilsvarende på militærudgifterne.

Det bliver nødvendigt at alle bidrager meget mere, hvis FN's 17 nye mål skal nås inden 2030.

Christian Juhl

Mobil 61 62 50 98